

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

(NE)STRPNOST UČENCEV OSNOVNE ŠOLE HUDINJA

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORICE:

Oriana Jekl
Isabela Hubert Pluemper
Alina Travner

MENTORICA:

Simona Turnšek, prof. razrednega pouka

Celje, marec 2018

Osnovna šola Hudinja Celje

NE(STRPNOST) UČENCEV OSNOVNE ŠOLE HUDINJA

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorice:

Oriana Jekl, 8. b

Isabela Hubert Pluemper, 8. b

Alina Travner, 8.b

Mentorica:

Simona Turnšek, prof. razrednega pouka

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2018

POVZETEK

Ljudje smo si med seboj različni, drugačni, imamo različne sposobnosti, značilnosti, vrednote. Naša družba je bolj raznolika kot se zavedamo. V stik z drugačnostjo prihajamo tudi v šoli, saj jo obiskujejo učenci iz različnih kulturnih ozadij. Zato se moramo pravilno spoprijeti z nastajajočimi težavami. Potruditi se moramo spodbujati strpnost med vse bolj raznolikimi vrstniki.

S pomočjo anketnega vprašalnika smo želeli ugotoviti, kako strpni so učenci Osnovne šole Hudinja, do ljudi, ki izhajajo iz različnih kultur. Izkazalo se je, da večina učencev, učencem, ki prihajajo iz drugega jezikovnega in kulturnega okolja pomagajo, se spoprijateljijo z njimi. Prav tako ima več kot polovica učencev, učenca priseljenca tudi za prijatelja. Učenci se o strpnosti in sprejemanju drugačnosti najpogosteje pogovarjajo z učitelji in prijatelji, ne pa s svojimi starši. Učenci so ocenili, da je strpnost na naši šoli nekje v sredini – med strpnostjo in nestrpnostjo in za zmanjšanje nestrpnosti predlagajo predvsem več pogovora, delavnic, povezovanja med seboj ter ustrezne kazni.

KAZALO

1 UVOD	1
2 MIGRACIJE	3
2.1 KONCEPT TUJOSTI	4
3 OPREDELITEV POJMA STRPNOSTI IN NESTRPNOSTI.....	5
3.1 POKAZATELJI IN OBLIKE NESTRPNOSTI.....	7
4 ZMANJŠEVANJE NESTRPNOSTI	8
5 NAMEN	10
6 HIPOTEZE	10
7 VZOREC.....	10
8 POSTOPKI ZBIRANJA PODATKOV	10
9 MERSKI INSTRUMENT.....	11
9 REZULTATI IN RAZLAGA	12
9. 1 ANALIZA	12
9. 2 RAZLAGA HIPOTEZ	18
10 INTERVJU	19
11 ZAKLJUČEK	20
VIRI IN LITERATURA	21
PRILOGE.....	22

KAZALO TABEL

Tabela 1: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 1: Kako si sprejel novega sošolca, ki se je priselil iz druge države?.....	12
Tabela 2: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 2: Ali si v razredu opazil kakšno nestrpnost do učencev priseljencev?.....	13
Tabela 3: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 3: Ali imaš med učenci priseljenci kakšnega prijatelja?	14
Tabela 4: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 4: S kom se najpogosteje pogovarjaš o strpnosti in sprejemanju drugačnosti?.....	15
Tabela 5: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 5: Kako bi ocenil strpnost na naši šoli do učencev priseljencev?.....	16
Tabela 6: Kako bi zmanjšal nestrpnost do učencev priseljencev, ki vlada na šoli?	17

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Kako si sprejel novega sošolca, ki se je priselil iz druge države?.....	12
Graf 2: Ali si v razredu opazil kakšno nestrpnost do učencev priseljencev?.....	13
Graf 3: Ali imaš med učenci priseljenci kakšnega prijatelja?	14
Graf 4: S kom se najpogosteje pogovarjaš o strpnosti in sprejemanju drugačnosti?.....	15
Graf 5: Kako bi ocenil strpnost na naši šoli do učencev priseljencev?.....	16

1 UVOD

Smo učenke 8. razreda Osnovne šole Hudinja. Ker našo osnovno šolo obiskujejo učenci iz različnih kulturnih in jezikovnih okolij, smo se odločile raziskati področje (ne)strpnosti do učencev priseljencev.

Živimo v družbi različnih kultur. V stik z drugačnostjo prihajamo vsakodnevno, kar pa od nas zahteva večjo strpnost. V Slovarju slovenskega knjižnega jezika najdemo definicijo strpnosti, ki pravi: "dopuščati, da ima kdo o določeni stvari drugačno, nasprotno mnenje". Žal pa v današnji družbi prihaja velikokrat do nestrpnosti, ki pa se odraža na mnogo načinov.

Namen raziskovalne naloge je ugotoviti, kako strpni so učenci Osnovne šole Hudinja do učencev, ki izhajajo iz različnih kultur. Zanimalo nas je, kako učenci sprejemajo učence različnega jezikovnega in kulturnega porekla in ali imajo med njimi prijatelja. Obenem smo želeli izvedeti, s kom se najpogosteje pogovarjajo o (ne)strpnosti in kakšne so njihove konkretne ideje, kako zmanjšati nestrpnost na šoli.

Preden smo se lotili raziskovanja, smo v knjižnici poiskali in prebrali različno literaturo ter prebrskali številne spletne strani in v teoretičnem delu zapisali že uveljavljena teoretična izhodišča na področju migracij in (ne)strpnosti.

Do odgovorov na naša vprašanja o (ne)strpnosti smo prišli s pomočjo anketnega vprašalnika za učence. Pogovorili pa smo se tudi z učenko naše šole. Spregovorila je o svoji izkušnji, predvsem o ovirah, s katerimi se je srečevala pri vključevanju v novo okolje.

TEORETIČNI DEL

2 MIGRACIJE

Selitve ali migracije so zelo kompleksen pojav, s katerimi se in so se že od nekdaj srečevale vse države po svetu. Selitve so bile vedno del človeške zgodovine, saj človek nikoli ni bil statično bitje, ravno nasprotno, v človekovi naravi je, da se giblje, da odkriva, da išče, raziskuje, se odmika, beži. Pojem migracije zajema tako emigracijo (odhajanje, izseljevanje) kot imigracijo (priselitev). Skozi stoletja se je na milijone ljudi selilo v druge kraje. Človek na ta način poskuša najti zase in za svojo družino boljše pogoje za življenje (Lednik, 2006).

Selitve človeka in zaključenih populacij so tako bile od nekdaj pogojene z različnimi razlogi. Lahko jih sprožijo podnebne spremembe, naravne katastrofe, vojne, politični nemiri, trg dela in ekonomske priložnosti oziroma prikrajšanosti, demografske spremembe ali pa zgolj želja po odkrivanju novega. Migracije lahko sproži narava ali pa človeški faktor, lahko so prisilne ali pa prostovoljne narave. Vselej pa končna postaja migrantu predstavlja neko novo okolje in v primeru da gre za mednarodne migracije pogosto tudi novo kulturo, nove navade, nove običaje (Klinar, 1976).

Na odselitvenem območju delujejo predvsem dejavniki potiska, kateri potiskajo posameznika iz nekega območja. Na preselitvenem območju delujejo dejavniki potega, ki privlačijo migrante v to območje.

Dejavniki potiska:

- izguba zaposlitve,
- upadanje ali prenehanje določene gospodarske dejavnosti,
- različne vrste diskriminacije (etična, rasna, verska, politična),
- naravne in druge nesreče,
- odtujitev od skupnosti,
- neperspektivne razmere za osebni razvoj.

Dejavniki potega:

- ugodne možnosti za zaposlitev,
- napredovanje v službi,
- podjetniška in investicijska dejavnost,
- boljše redno delo in dodatno plačilo,
- večja raznovrstnost različnih kultur, intelektualnih in drugih dejavnosti,
- boljše klimatske in stanovanjske razmere (Lednik, 2006).

2.1 KONCEPT TUJOSTI

Ljudje pripadamo neskončni raznolikosti družbenih skupin. Razlikujemo se glede na spol, družbeni razred, etnično pripadnost, religijo, glede na različne interese, vrednote in prepričanja. Tisto kar nam je blizu nam je domače, vse ostalo, česar ne poznamo pa nam je tuje. Gre namreč za to, da stvari in pojave, ki se razlikujejo od vzorcev, ki jih srečujemo v vsakdanjem življenju obravnavamo z neko distanco, previdnostjo in lahko tudi z odporom. Ena izmed tistih skupin, ki predstavlja kategorijo tujosti so tudi priseljenci, še posebej tisti, ki prihajajo iz okolij, ki se etnično, kulturno, versko in politično razlikujejo od domačega okolja.

Kakorkoli že močno se tujci poskušajo asimilirati, so pogosto deležni sodb in obsojanj, da niso tisto kar želijo postati. Biti tujec pomeni, da ti nič ni dano in da vse, kar je doseženo zahteva dokazovanje; vedno znova in znova. Pri čemer pa je podoba tujca, ne glede na to, kako se kasneje znajde v novem prostoru in v novi družbi, že v naprej znana. Za domačine bo tudi asimiliran tujec namreč vedno ostal to kar je – tujec, ki brezupno poskuša postati to, kar oni so (Lednik, 2006).

3 OPREDELITEV POJMA STRPNOSTI IN NESTRPNOSTI

Strpnost z drugimi besedami imenujemo tudi toleranca. Je nujna in glavna podlaga za vzdrževanje miru v družbi. Brez nje sožitje in razumevanje ljudi različnih pogledov, prepričanj, verovanj, izgledov, življenjskih navad, v današnji družbi, ki postaja vse bolj raznolika, ne bi bilo mogoče. Strpnost je temelj sodoben demokratične oblasti, ki vzpodbuja k spoštovanju in varstvu glavnih človekovih pravic in svoboščin (Živec, 2003).

Pojem strpnosti je težko opisati, ker v literaturi zanj obstajajo številne definicije. Najbolj splošno in mednarodno sprejeto definicijo strpnosti lahko najdemo v Deklaraciji o načelih strpnosti, ki so jo leta 1995 v Parizu sprejele države članice UNESCO. Deklaracija strpnost opredeli takole:

"Strpnost je spoštovanje, sprejemanje in priznavanje bogate različnosti naših svetovnih kultur, naših oblik izražanja in načinov, biti človek. Spodbuja jo znanje, odprtost, sporazumevanje in svoboda misli, vesti in prepričanja. Strpnost je harmonija v razliki. Ni le moralna dolžnost, je tudi politična in zakonska zahteva. Strpnost, vrlina, ki ustvarja možnost za mir, prispeva k nadomestitvi kulture vojne s kulturo miru.

Strpnost ni dovoljenje, blagohotnost ali popuščanje. Strpnost je predvsem aktivni odnos, ki ga navdihuje priznanje univerzalnih človekovih pravic in temeljnih svoboščin drugih. V nobenem primeru ne more biti izkoriščena za kršenje teh vrednot. Strpnost se vrši s strani posameznikov, skupin in držav" (UNESCO 1995 v Krek, 2000).

Strpnost bi lahko opredelili kot, priučeno socialno sposobnost posameznikov ali skupin, ki dopuščajo, sprejemajo in spoštujejo različne ideje, mnenja, nazore, vrednostne sisteme, načine življenja posameznikov in skupin, ki so jim neugodna in nevšečna in se razlikujejo od tistih, ki jih vzdržujejo sami (Živec, 2003).

Biti strpen do nečesa pomeni tudi spoštovati drugačnost. Človek, ki je toleranten do soljudi, sprejema drugačnost in je sposoben dojemati različnost: Ti in jaz sva različna. Različno izgledava. Različno se izražava. V mnogih stvareh se ne strinjava, vendar to za naju ni moteče (Palomares, 2001).

Vsak dan se v različnih situacijah srečujemo z novimi ljudmi in ugotavljamo, da smo si ljudje med seboj različni. Imamo različne interese, navade, vrednote in prepričanja. Strpnost je način obnašanja, s katerim dopuščamo drugim svobodo izražanja mišljenja, s katerim se ne strinjamo in pravico drugemu, da živi v skladu s svojimi načeli, ki so drugačni od naših. Če bi vsakdo izmed nas odrekel pravico obstajanja vsem, ki nam niso podobni, bi zelo težko živeli skupaj. Že tako preveč časa preživimo tako, da se med seboj zmerjamo, prerekamo in živimo drug mimo drugega (Gandon, 2008).

Strpen posameznik je tisti, ki je odprt v svojem mišljenju, spoštljiv do drugih in drugačnih. Vsa stališča in mnenja sprejema kot veljavna in enakovredna svojim. Na stvari gleda iz različnih zornih kotov in istočasno vidi, kako nanje gledajo drugi. Če vidi, da se moti v svojih stališčih jih je pripravljen spremeniti, če pa ne dvomi v točnost svojih prepričanj, to drugim z nasprotujočimi se stališči pove na spoštljiv in miroljubnem način (Živec, 2003).

Nasprotujoč pojem strpnosti je **nestrpnost**, ki označuje lastnost posameznikov ali skupin, ki niso pripravljeni sprejemati kakršne koli drugačnosti in nanjo reagirajo na agresiven, zaničevalen, kaznovalen način. Nestrpnost izhaja iz prepričanja, da je določena skupina, način življenja ali razmišljanja superiorno ostalim. Nestrpnost ogroža red in mir v družbi (Krek, 2000).

Nestrpnost je lahko opazna in vidna s prostim očesom, če se le ne pojavlja v prikritih oblikah. Za nove oblike izražanja nestrpnosti je značilno, da ljudje svoje nestrpnosti do drugačnih ljudi, ne izražajo več neposredno z nasiljem, odkritim sovraštvom, temveč posredno, prikrito, s pasivnim odklanjanjem oziroma z ignoriranjem. Tako prikrito izražanje nestrpnosti in izogibanje drugačnim ljudem pa je lahko še nevarnejše, kot aktivno in odkrito sovraštvo (Živec, 2003).

3.1 POKAZATELJI IN OBLIKE NESTRPNOSTI

Nestrpnost se pojavlja v različnih oblikah. Da bi jo lahko v nekem okolju zaznali, so nam na voljo različni pokazatelji, ki se lahko pojavljajo v določenih okoliščinah, posamično ali skupaj. Pokazatelji nas opozarjajo, da lahko temu sledi še mnogo drugih in tako se ustvarja nepretrgan krog nasilja in nestrpnosti. Živec (2003) navaja 15 pokazateljev nestrpnosti:

- **Jezik:** Podcenjevalni in izključujoč jezik, ki poniža in razčloveči določene skupine.
- **Stereotipiziranje:** Opisovanje vseh članov skupine z istimi lastnostmi, predvsem negativnimi.
- **Zasmehovanje:** Vzpodbujanje pozornosti do določenih človeških lastnosti in vedenja.
- **Predsodek:** Mnenje, izoblikovano na osnovi stereotipov bolj kot na dejstvih.
- **Grešni kozel:** Obtoževanje posameznikov ali skupine za nastalo situacijo.
- **Diskriminacija:** Izključevanje od aktivnosti izključno zaradi predsodkov.
- **Bajkotiranje:** Obnašati se, kot da drugi niso navzoči. Odklanjanje pogovora, navezovanja stikov.
- **Trpinčenje:** Namerno vedenje zastraševanja, velikokrat namenjena načinu njihovega izganjanja iz skupnosti ali skupine.
- **Onečaščenje ali uničevanje:** Oblika iznakaženja religioznih ali kulturnih simbolov, da se razvrednoti prepričanja in identitete tistih, katerim so ti simboli pomembni.
- **Ustrahovanje:** Uporaba fizične moči, prikrajšanje drugih za njihov status ali prisila v določena dejanja.
- **Izgon:** Uraden ali nasilen izgon, ali zanikanje pravice vstopa ali prisotnosti v prostoru, družbeni skupini ali na katerem koli mestu, kjer se odvijajo družbene aktivnosti.
- **Izključevanje:** Zanikanje možnosti osnovnih potreb v družbi.
- **Segregacija:** Vsiljena ločitev ljudi različnih ras, vere ali spola.
- **Represija:** Nasilna preprečitev uživanja človekovih pravic.
- **Uničenje:** Zapor, fizična zloraba, odstranitev iz okolja, kjer osebe živijo.

Med najbolj skrajne oblike nestrpnega obnašanja prištevamo **rasizem**. Rasisti izhajajo iz ideje, da pripadajo boljši in večvredni rasi. Gojijo sovraštvo do vseh ostalih in živijo v prepričanju, da lahko nekoga, ki ima drugačno barvo kože ali drugo telesno lastnost označijo kot manjvrednega (Gandon, 2008).

Zgodovino so zaznamovale številne tragedije, ki so plod človekovega pohlepa in želje po oblasti. Te skrajne človeške nestrpnosti imajo lahko katastrofalne posledice in jih je treba v nadaljnji človeški zgodovini odpraviti in preprečiti, saj bi v nasprotnem primeru lahko te oblike povzročile iztrebljanje celih ras, kot tudi celotne človeške populacije (Živec, 2003).

4 ZMANJŠEVANJE NESTRPNOSTI

Zmanjševanje nestrpnosti v družbi je proces, ki zahteva veliko vloženega truda in potrpežljivosti. Nestrpnost je mogoče zmanjšati tam, kjer se ta udejanja. To pomeni, da jo lahko zmanjšamo na ravni posameznika in na ravni celotne družbe. Vendar pa je potrebno poudariti, da ima zmanjšanje nestrpnosti na eni ravni lahko za posledico tudi zmanjšanje nestrpnosti na drugi.

Tudi šole lahko veliko naredijo za izboljšanje odnosov in zmanjševanje napetosti med učenci različnega narodnega in jezikovnega porekla. Najbolj učinkovit sistem zmanjševanja nestrpnosti je, da šola uvede pravila in norme, ki podpirajo drugačnost in predvidi sankcije v primeru nasilja ali nadlegovanja učencev.

Učenci, ki obiskujejo takšno šolo, se ne skrivajo pred dejstvom, da smo si ljudje med seboj različni, pač pa s pomočjo raznolikosti, bogatijo svoje izkušnje (Palomares, 2001).

Korak do strpne in pravične družbe je sprejemanje drugačnosti, ki od vseh zahteva strpnost do drugačnih in njihovo priznavanje. Pomembno in potrebno je predvsem spoznanje, da medsebojne razlike bogatijo (Žitnik Serafin, 2010).

RAZISKOVALNI DEL

5 NAMEN

Namen raziskovalne naloge je ugotoviti, kako strpni so učenci Osnovne šole Hudinja do učencev, ki izhajajo iz različnih kultur. Zanimalo nas je, kako učenci sprejemajo učence različnega jezikovnega in kulturnega porekla in ali imajo med njimi prijatelja. Obenem smo želeli izvedeti, s kom se najpogosteje pogovarjajo o (ne)strpnosti in kakšne so njihove konkretne ideje, kako zmanjšati nestrpnost na šoli.

6 HIPOTEZE

Pri opredelitvi hipotez smo se oprli na dosedanja teoretična izhodišča in raziskave, ki so bile do sedaj izvedene v slovenskem prostoru na področju medkulturne strpnosti.

H₁ = Učenci priseljenci so na naši osnovni šoli dobro sprejeti.

H₂ = Večina učencev ima za prijatelja priseljenca.

H₃ = Učenci se o strpnosti in sprejemanju drugačnosti najpogosteje pogovarjajo s starši.

7 VZOREC

Naš vzorec raziskovanja predstavljajo vsi učenci, ki obiskujejo 7., 8. in 9. razred Osnovne šole Hudinja. V raziskavi je sodelovalo 140 učencev.

8 POSTOPKI ZBIRANJA PODATKOV

Podatke smo pridobili z anketnim vprašalnikom (Priloga 1), ki je sestavljen iz vprašanj odprtega in zaprtega tipa.

V šoli smo v mesecu novembru med učence razdelili 152 anketnih vprašalnikov, ki so jih reševali pri razrednih urah. V začetku decembra smo dobili nazaj 148 izpolnjenih anketnih vprašalnikov, od tega je bilo 8 nepopolnih, zato smo jih izločili iz nadaljnje obdelave. Vse

anketne vprašalnike smo nato pregledali in odgovore analizirali ter izdelali tabele in grafe. Na koncu smo naše ugotovitve tudi zapisali.

Pogovorili smo se tudi z učenko naše šole, ki je z nami podelila svojo izkušnjo o tem, s kakšnimi ovirami se je srečevala ob prihodu v novo okolje, kako jih je premostila in kdo ji je pri tem pomagal. Intervju je potekal v ponedeljek 5. februarja 2018. Intervju je potekal ob vnaprej pripravljenih vprašanjih.

9 MERSKI INSTRUMENT

Pri raziskovalnem delu smo si pomagali z anketnim vprašalnikom, ki zajema vprašanja zaprtega tipa, povezana predvsem z (ne)strpnostjo. Prav tako, anketni vprašalnik, zajema vprašanja odprtega tipa, ki anketirancem omogočajo izražanje lastnega mnenja o tem, kako zmanjšati nestrpnost na šoli. Anketni vprašalnik je bil anonimen.

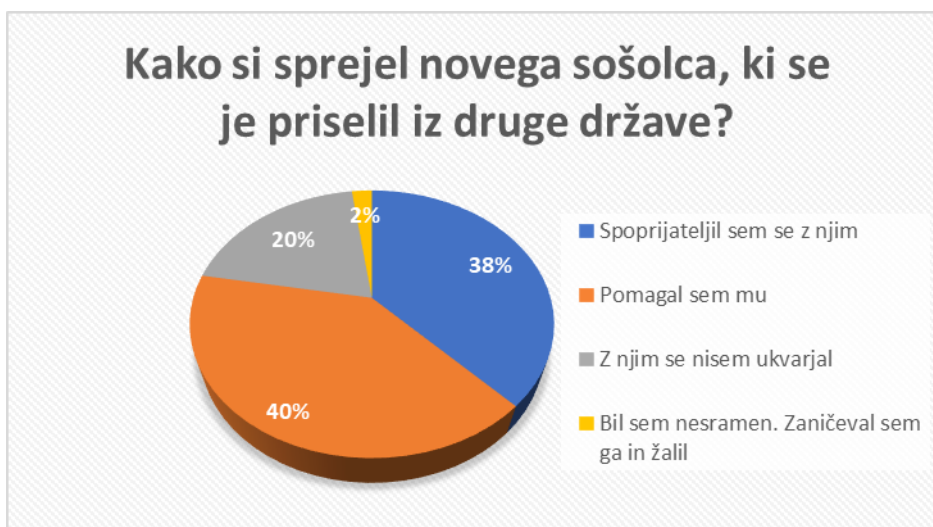
9 REZULTATI IN RAZLAGA

Pridobljene podatke smo po analizi prikazali v tabelah in grafih.

9.1 ANALIZA

Tabela 1: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 1: Kako si sprejel novega sošolca, ki se je priselil iz druge države?

Kako si sprejel novega sošolca, ki se je priselil iz druge države?	f	f %
Spoprijateljil sem se z njim	53	37,86%
Pomagal sem mu	56	40,00%
Z njim se nisem ukvarjal	28	20,00%
Bil sem nesramen. Zaničeval sem ga in žalil	3	2,14%
Skupaj	140	100,00%

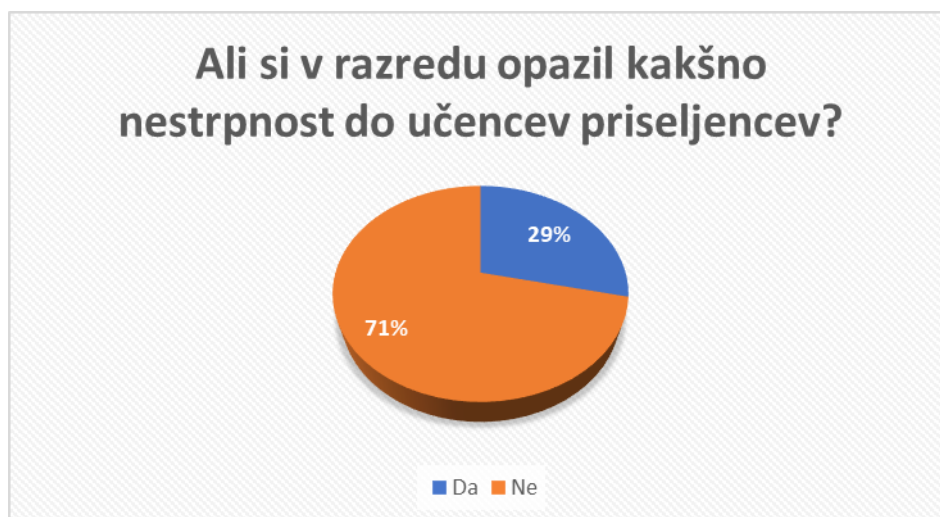

Graf 1: Kako si sprejel novega sošolca, ki se je priselil iz druge države?

Analiza odgovorov glede sprejetja novega sošolca, ki prihaja iz druge države je pokazala, da so učenci, novega sošolca, ki se je priselil iz druge države dobro sprejeli, saj je kar 40,00 % učencev pomagalo novemu učencu, 37,86 % učencev se je z njim spoprijateljilo. Z njim se ni ukvarjalo 20 % učencev. Le manjši odstotek (2,14 %) pa je tistih učencev, ki so bili do učenca priseljenca, nesramni ter so ga zaničevali in žalili.

Tabela 2: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 2: Ali si v razredu opazil kakšno nestrpnost do učencev priseljencev?

Ali si v razredu opazil kakšno nestrpnost do učencev priseljencev?	f	f %
Da	40	28,57%
Ne	100	71,43%
Skupaj	140	100,00%

Graf 2: Ali si v razredu opazil kakšno nestrpnost do učencev priseljencev?

Tabela in Graf številka 2 prikazujeta podatke o tem, ali so učenci v razredu opazili kakšno nestrpnost do učencev priseljencev. Izkazalo se je, da večina učencev (71,43 %) nestrpnosti do priseljencev ni opazila. Manjši odstotek učencev (28,57 %) pa je nestrpnost do učencev priseljencev opazilo. Pod svoja opažanja so navajali:

- Sošolci, ga niso sprejeli v igro.
- Iz njega so se norčevali, ga zmerjali.
- Niso mu želeli pomagati.
- Sošolci niso želeli sedeti poleg njega.

Tabela 3: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 3: Ali imaš med učenci priseljenci kakšnega prijatelja?

Ali imaš med učenci priseljenci kakšnega prijatelja?	f	f %
Da	83	59,29%
Ne	57	40,71%
Skupaj	140	100,00%

Graf 3: Ali imaš med učenci priseljenci kakšnega prijatelja?

Tabela in Graf številka 3 prikazujeta podatke o tem, ali imajo učenci med prijatelji tudi učence priseljence. Izkazalo se je, da ima večji odstotek (59,29 %) učencev prijatelja med učenci priseljenci, kar se nam zdi spodbuden podatek in pokazatelj, da učenci sprejemamo učence iz drugega jezikovnega in kulturnega okolja.

Tabela 4: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 4: S kom se najpogosteje pogovarjaš o strpnosti in sprejemanju drugačnosti?

S kom se najpogosteje pogovarjaš o strpnosti in sprejemanju drugačnosti?	f	f %
S starši	30	21,43%
Učitelji v šoli	58	41,43%
Prijatelji	52	37,14%
Drugo	0	0,00%
Skupaj	140	100,00%

Graf 4: S kom se najpogosteje pogovarjaš o strpnosti in sprejemanju drugačnosti?

Analiza podatkov o tem, s kom se učenci najpogosteje pogovarjajo o strpnosti in sprejemanju drugačnosti je pokazala, da se učenci najbolj pogosto o strpnosti in sprejemanju drugačnosti pogovarjajo z učitelji v šoli (41,43 %) in prijatelji (37,14 %). Le 30 učencev (21,43 %) je odgovorilo, da se je o strpnosti in sprejemanju drugačnosti najpogosteje pogovarjalo s svojimi starši.

Tabela 5: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 5: Kako bi ocenil strpnost na naši šoli do učencev priseljencev?

Kako bi ocenil strpnost na naši šoli do učencev priseljencev?	f	f %
Velika	32	22,86%
Srednja	95	67,86%
Je ni	13	9,29%
Skupaj	140	100,00%

Graf 5: Kako bi ocenil strpnost na naši šoli do učencev priseljencev?

Tabela in Graf številka 5 prikazujeta podatke o oceni strpnosti na naši šoli do učencev priseljencev. Po analizi rezultatov smo ugotovili, da je največ anketiranih učencev (67,86 %) mnenja, da je na naši šoli srednja strpnost do učencev priseljencev. Manj učencev (22,86 %) bi strpnost na naši šoli ocenili kot veliko. Manjši delež pa je tistih učencev (9,29 %), ki menijo, da smo do učencev priseljencev nestrpni.

Analiza odprtega tipa vprašanja, kjer smo učence spraševali, kako bi zmanjšali nestrpnost, ki vlada na šoli, je podala veliko različnih odgovorov, zato smo se odločili, da najpogosteje zapisane odgovore predstavimo v tabeli (Tabela 6).

Tabela 6: Kako bi zmanjšal nestrpnost do učencev priseljencev, ki vlada na šoli?

Učenci
Več pogovora na to temo pri razrednih urah.
Ustrezne kazni za nestrpne učence.
Nič ne bi naredi, to ni moja stvar.
Povedal bi učiteljem.
Več delavnic in pogovora med sošolci, tako bi se bolje spoznali.
Tega ne moremo spremeniti. To je stvar posameznika.

Tabela 6 prikazuje odgovore učencev, kako bi zmanjšali nestrpnost, ki vlada na šoli. Če dobljene rezultate povzamemo, vidimo, da jim je skupno predvsem to, da bi se morali učenci med seboj bolj povezati in pogovarjati. Prav tako je veliko učencev mnenja, da je potrebno kršitelja človekovih pravic ustrezno kaznovati. Nekateri učenci pa so menja, da v zvezi z nestrpnostjo ne morejo narediti prav nič, saj je le – ta stvar vsakega posameznika.

9. 2 RAZLAGA HIPOTEZ

S pomočjo dobljenih rezultatov smo potrdili ali ovrgli hipoteze pred začetkom raziskovanja.

H₁ = Učenci priseljenci so na naši osnovni šoli dobro sprejeti.

Domnevo, ki pravi, da so učenci priseljenci na naši osnovni šoli dobro sprejeti, lahko v celoti potrdimo, saj se je izkazalo, da je večji odstotek učencev, učencem, ki prihajajo iz drugega jezikovnega in kulturnega okolja, pomagalo in se z njimi spoprijateljilo.

H₂ = Večina učencev ima za prijatelja priseljenca.

Trditev, ki pravi, da ima večina učencev za prijatelja priseljenca lahko potrdimo. Izkazalo se je, da ima večji odstotek učencev, med učenci priseljenci prijatelja, kar se nam zdi spodbuden podatek in pokazatelj, da učenci sprejemamo učence iz drugega jezikovnega in kulturnega okolja.

H₃ = Učenci se o strpnosti in sprejemanju drugačnosti najpogosteje pogovarjajo s starši.

Hipotezo, ki pravi, da se učenci o strpnosti in sprejemanju drugačnosti najpogosteje pogovarjajo s starši, lahko v celoti ovzremo, saj se je izkazalo, da se večina učencev o strpnosti in sprejemanju drugačnosti najpogosteje pogovarja z učitelji in prijatelji.

10 INTERVJU

1. Kako dolgo si že v Sloveniji?

V Slovenijo sem prišla pred enim letom.

2. Iz katere države si se priselila?

Prišla sem iz Bosne.

3. Kako si se počutila ko si prišla prvič v šolo v Sloveniji?

Najprej me je bilo zelo strah, saj nisem poznala jezika, sošolcev, učiteljev. Nisem vedela kako naj se obnašam, kako naj vzpostavim stik s sošolci. Počutila sem se zelo neprijetno.

4. Kdo ti pomagal, da si se lažje vključila v šolsko delo?

Meni je zelo pomagala razredničarka, saj se je z učenci že prej pogovorila o mojem prihodu in me lepo predstavila. Določila je tudi nekaj učencev, ki so mi pomagali pri šolskem delu. Pomagali so mi tudi drugi učitelji in delavci šole.

5. Si imela kdaj občutek da te sošolci ne sprejemajo?

Večina me je zelo lepo sprejela. So bili pa tudi takšni učenci, ki se niso želeli družiti z mano, sedeti z mano v klopi ali mi kdaj kaj posoditi. Včasih so se mi tudi posmehovali, me žalili, zaradi tega sem bila zelo žalostna. Učitelji so to hitro opazili in ukrepali, tako da danes nimam več težav in me v razredu lepo sprejemajo.

6. Ali imaš še vedno težave z jezikom in kaj bi priporočala drugim, da se lažje vklopijo v novo okolje?

Pri slovenščini imam še vedno težave. Razumem in govorim že dosti boljše. Pri učenju mi pomagajo predvsem učitelji, saj starši zelo slabo govorijo slovenski jezik. Pomagajo mi tudi sošolci. Drugim bi svetovala, da naj veliko berejo, se pogovarjajo s sošolci, dobro poslušajo da se hitreje naučijo slovenski jezik.

11 ZAKLJUČEK

Biti strpen do nečesa pomeni tudi spoštovati drugačnost. Ti in jaz sva različna. Različno izgledava. Različno se izražava. V mnogih stvareh se ne strinjava, vendar to za naju ni moteče. Na tak način bi morali razmišljali vsi ljudje, saj bi bilo med nami več prijateljstva in pozitivnih odnosov.

Namen raziskovalne naloge je ugotoviti, kako strpni so učenci Osnovne šole Hudinja do učencev, ki izhajajo iz različnih kultur. Zanimalo nas je, kako učenci sprejemajo učence različnega jezikovnega in kulturnega porekla in ali imajo med njimi prijatelja. Obenem smo želeli izvedeti, s kom se najpogosteje pogovarjajo o (ne)strpnosti in kakšne so njihove konkretne ideje, kako zmanjšati nestrpnost na šoli.

Spodbudni se nama zdijo podatki, da večina učencev, učencem, ki prihajajo iz drugega jezikovnega in kulturnega okolja pomagajo, se spoprijateljijo z njimi. Prav tako ima več kot polovica učencev, učenca priseljenca tudi za prijatelja. Hkrati pa se nam zdi zaskrbljujoče, da učenci vseeno opažajo nekaj nestrpnosti do priseljencev predvsem v smislu, nepripravljenosti pomagati, zasmehovanja, zaničevanja in izogibanja.

Učenci se o strpnosti in sprejemanju drugačnosti najpogosteje pogovarjajo z učitelji in prijatelji, ne pa s svojimi starši. Pri tem se pojavlja vprašanje, kakšna je vloga staršev pri prizgajanju strpnosti svojih otrok.

Učenci so ocenili, da je strpnost na naši šoli nekje v sredini in za zmanjšanje nestrpnosti predlagajo predvsem več pogovora, delavnic in povezovanja med seboj. Prav tako je veliko učencev mnenja, da je potrebno kršitelja človekovih pravic ustrezno kaznovati. Nekateri učenci pa so menja, da v zvezi z nestrpnostjo ne morejo narediti prav nič, saj je le – ta stvar vsakega posameznika.

Nestrpnost ima sposobnost, da se zelo hitro širi. V družbi jo lahko zmanjšamo, vendar je to dolgotrajen proces, ki zahteva vključenost vseh posameznikov. Korak do strpne in pravične družbe je sprejemanje drugačnosti, ki od vseh zahteva strpnost do drugačnih in njihovo priznavanje. Pomembno in potrebno je predvsem spoznanje, da medsebojne razlike bogatijo.

VIRI IN LITERATURA

- Gandon, O. (2008). *Razumeti svet: Izzivi jutrišnjega dne*. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.
- Klinar, P. (1976). *Mednarodne migracije*. Maribor: Obzorje.
- Krek, J. (2000). *Vzgoja k strpnosti*. Sodobna pedagogika.
- Lednik, V. (2006). *Migracijski tokovi v Evropski uniji*. Magistrsko delo.
- Palomares, S. (2001). *Spodbujanje strpnosti in spoštovanja drugačnosti*. Priročnik za vzgojitelje, učitelje in svetovalne delavce: Za učinkovito delo v vzgoji in izobraževanju. Ljubljana: Inštitut za psihologijo osebnosti.
- SSKJ, (1994) *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: DZS.
- Žitnik Serafin, J. (2010). *Položaj "novih" manjšin in priseljencev v Sloveniji*. Pridobljeno 22.2.2018 iz <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-J7YHZROV/>.
- Živec, J. (2003). *Nestrpnost do ljudi drugačne nacionalnosti na primeru socialne distance v 80-ih in 90-ih letih*. Diplomsko delo.

PRILOGE

Priloga 1:

ANKETNI VPRAŠALNIK

Pozdravljeni,

Smo učenke osmega razreda Oriana Jekl, Isabela Hubert Pluemper in Alina Travner in delamo raziskovalno nalogo o medkulturni strpnosti na naši osnovni šoli. Pri tem bomo potrebovale vašo pomoč, zato Vas prosimo, da na vsa vprašanja odgovarjate resno. Anketni vprašalnik je anonimen. Za Vaše sodelovanje se vam iskreno zahvaljujemo.

1. Kako si sprejel novega sošolca, ki se je priselil iz druge države? (Obkroži en odgovor.)

- a) Spoprijateljil sem se z njim.
- b) Pomagal sem mu.
- c) Z njim se nisem ukvarjal.
- d) Bil sem nesramen. Zaničeval sem ga in žalil.

2. Ali si v razredu opazil kakšno nestrpnost do učencev priseljencev? (Obkroži en odgovor.)

- a) Da.
 - b) Ne.
 - c) Če si na vprašanje odgovoril z DA, zapiši na kakšen način so bili učenci nestrpni do učenca priseljenca.
-
-

3. Ali imaš med učenci priseljenci najboljšega prijatelja? (Obkroži en odgovor.)

- a) Da.
- b) Ne.

4. S kom se najpogosteje pogovarjaš o strpnosti in sprejemanju drugačnosti? (Obkroži en odgovor.)

- a) S starši.
- b) Učitelji v šoli.
- c) Prijatelji.
- d) Drugo: _____

5. Kako bi ocenil strpnost na naši šoli do učencev priseljencev? (Obkroži en odgovor.)

- a) Velika.
- b) Srednja.
- c) Je ni.

6. Kako bi zmanjšal nestrpnost do učencev priseljencev, ki vlada na šoli?

Priloga 2:

IZJAVA

Mentor (-ica), Simona Turnšek, v skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom Ne(strpnost) učencev Osnovne šole Hudinja, katere avtorice so Oriana Jekl, Isabela Hubert Pluemper in Alina Travner:

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo (-ičino) dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu,
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na spletnih portalih z navedbo, da je nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju.

Celje, 5. 3. 2018

žig šole

Šola: Osnovna šola Hudinja Celje

Podpis mentorja(-ice)

Podpis odgovorne osebe